

Проповед 308

Светият Дух

Прочит: 1. Коринтяни 12, 3-11

Скъпи братя и сестри,

1. Въведение. Днес е Петдесетница, един от най-големите християнски празници. На този ден, петдесет дни след като Исус Христос възкръсна, се случи нещо с голямо значение за хората и най-вече за християните. Бог прати Светия Си дух сред хората. Но и до ден днешен ние, хората, не можем да си отговорим на въпроса: Кой е Светият Дух? Има много спорове и догадки, има различни мнения. Има хора, които дори оспорват съществуването Му. Светият Дух изпълва и животвори всичко. Той изпълва и човешките сърца. За Светия Дух няма никакви препятствия, няма граници: Ние не знаем накъде отива. Апостол Йоан ни предава думите на Исус по отношение на Духа: **“Вятърът духа, накъдето си иска, и чуваш шума му, но не знаеш откъде идва и накъде отива: така е с всеки, който се е родил от Духа”** (Йоан 3, 8). Ние знаем много малко за Светия Дух, но знаем, че Светият Дух е с нас и че Той оживотворява цялото ни битие, променя живота ни и ни прави различни. Знаем, че без Него животът ни би бил невъзможен, би било невъзможно да оцелеем. Без него ние, християните, не бихме били това, което сме. Много поколения са минали през този опит на преобразяването на живота със силата на Светия Дух. Спомнете си апостолите, върху които Духът слезе в деня на Петдесетница, спомнете си и вашия собствен живот. Когато Светият Дух дойде, животът ни се променя. И все пак, какъв е Светият Дух?. *Големият изследовател Руал Амундсен, който пръв достига Южния полюс, на едно от пътуванията си бил взел един домашен гълъб. Когато достигнал Южния полюс, той отворил клетката на гълъба и го освободил. Можем да си представим задоволството на жената на Амундсен, когато гълъбът кацнал при нея в Норвегия. Тогава тя вече нямала съмнение и казала: “Той е жив, моят съпруг е жив!”* Така е и след като Исус се възнесе. Той си отиде, отиде на небето; неговите ученици обаче очакваха изпълнението на обещанието на Спасителя: **“ще приемете сила, когато дойде върху вас Светият Дух, и ще бъдете свидетели за Мене както в Йерусалим, така и в цяла Юдея и Самария, и до края на земята. И като каза това и те Го гледаха, Той се възнесе и облак Го подхвана и скри от погледа им.”** (Деяния 1, 8) Исус Се възнесе и Се скри от погледа на учениците, но представете си каква е била радостта им, когато получиха Светия Дух на Петдесетница. С идването Му учениците получиха Един, Който да им напомня, че Исус е жив и че стои от дясната страна на Отца, също като гълъба на Амундсен. Това продължава да е мисията на Светия Дух, Той свидетелства, Той ни дава силата да сме християни, Той ни дава възможността да сме истински последователи на Исус Христос. Исус Христос не иска да ни остави сами, не желае да бъдем сираци, не желае да се лутаме в този свят и затова ни дава Духа на Истината: **“А когато дойде Утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината, Който изхожда от Отца, Той ще свидетелства за Мене.”** (Йоан 15, 26). Исус Христос ни праща Утешител, Един, Който ще ни води близо до истината, ще ни води към това да споделяме истината, ще ни държи в истината. Това е Духът, Когато Исус изпрати за нас - хората, които искаме да Го следваме. Животът ни на християни би бил немислим без водителството на Духа. Въпреки това, за нас, материалните хора, е трудно да обясним Духа, защото не можем да Го видим, не можем да Го пипнем, не можем да Го посочим с пръст. Апостол Павел се опитва да покаже този Свети Дух в своето послание към Коринтяните, защото вероятно и тогава, както и през всички векове от пращането на Духа насам, хората не можеха да Го разберат. Трудно е за материалния човек да разбере духовното.

2. Кой е Светият Дух? Много хора си задават въпроса: Кой е Светият Дух? Как е възможно Бог да Се раздели на три отделни части, как е възможно да са Трима, а пак да е Един. Вероятно по времето на апостола имаше хора, които поставяха въпроса за Бога и за Христос, а и за Светия Дух. Затова в този пасаж на няколко места се набляга, че Бог е един. Бог е един, но се е открил на хората по три различни начина. Един Бог в три лица – Бог Отец – Творецът, Който е сътворил всичко в този свят, Бог Син – Спасителят, Който даде живота Си, за да ни спаси от силата и властта на греха, и Бог Свети Дух, Който оживотворява живота ни, Който ни държи близо до истината, Който ни води по пътя към Бога. Три лица, но един Бог. Важно е да видим нещо друго – Бог не е оттеглял присъствието Си на тази земя никога и по никакъв повод. Той винаги е бил тук и е искал да ни приближи към Себе Си. Ние се намираме в епохата на Светия Дух, време в което Той действа и ни дава сила да живеем по Божията воля. За нас това е често неразбираемо, но вижте дори във вашия собствен живот го има това същото – Бог ви е сътворил, Исус ви е спасил чрез жертвата си на Голгота и ако вие сте решили да приемете тази жертва и да следвате Исус Христос, по време на живота си на тази земя Бог ви дава Светия Дух, за да ви води. От трите лица на Троицата Светият Дух е най-подценяван и като че ли оставян настрана. Ние правим това, като обаче забравяме, че без Него животът на тази земя за нас, християните, би бил много по труден и може би невъзможен. Той, Духът на истината, ни води близо до Бога. Вярващите имат Духа на Христос. На хората, които вървят в Духа, е обещано, че ще показват в делата си святост и стремеж към Бога всеки ден, всеки миг. Това може да стане само ако ние сме готови да предадем живота си на Светия Дух и Му се доверим да ни води, а това означава да ни води в мислите, в думите и в делата ни. Ако ние не допускаме Светия Дух да ни води, тогава резултатът неминуемо ще бъде отдалечаване от Бога. И същевременно е ясно, че ако се доверим на Божия Дух, тогава в живота ни ще е виден плодът на Духа: **“А плодът на Духа е: любов, радост, мир, дълготърпение, благодат, милосърдие, вяроност, кротост, себеобуздание;”** (Галатяни 5:22, 23). Да сме изпълнени (да вървим) с Духа означава да позволим на словото на Христос (Библията) да се всели в нас. „Да вървим в Духа” означава да следваме ръководството на Духа. Ако трябва да обобщим – както сме приели Христос чрез вяра, така Той иска от нас да ходим с Него чрез вяра, докато отидем в небесата. Светият Дух е Този, Който ни води към небесния ни дом. От нас се иска да Му се доверим и просто да Го следваме.

3. Действието на Светия Дух. И все пак как действа Светият Дух? Веднъж се срещнали домати и картофът и започнали да спорят кой от тях е по-автентичен. Спорели и не може ли да се разберат. Единият казал, че полезната част, плодовете, трябва да растат на слънце, другият казал: не, под земята. Единият казал, че трябва да са ярко червени и месести, а другият – че трябва да са твърди и да са в нюансите от жълто до розово. Спорели и не можели да се разберат. Каква е истината, обаче: *Картофите са многогодишни растения от род Кучешко грозде на семейство Картофови, отглеждани обикновено заради съдържащите си скорбяла грудки. Картофът произлиза от Южна Америка, вероятно някъде в днешните Перу, Боливия и Чили. Доматът пък е растение от род Кучешко грозде на семейство Картофови. Родина на домата са Централна и Южна Америка, от Мексико до Перу. Той е многогодишно растение с кратък живот, отглеждано като едногодишно растение. Плодът е ярко оцветен (обикновено червен) месест Семков плод.* Невероятно, но факт – картофът и домати са от едно и също семейство, имат една и съща родина, но те изглеждат по различен начин и дават различен плод, не само на вид, но и на вкус и с различни хранителни качества. Въпреки това те си остават едно и също семейство. Този спор между картофа и домата изглежда малко вероятен, но той често се разиграва под друга форма между християните, и то най-често във връзка с действието на Светия Дух. Как действа, как се проявява, какви са резултатите от Неговата дейност. Интересно е да се отбележи, че точно тук се разгарят най-големите спорове, които очевидно бяха проблем и на църквата в Коринт. Хората там спореха как се проявява Божият Дух, как действа и кое е действието, което е най-автентично, забравяйки, също като картофа и домата, че всички ние принадлежим към едно и също семейство, че няма повече или по-малко християни, че даденото проявление на Духа не те прави по-истински и по-автентичен от другите, не ти дава правото да се наречеш повече християнин. Затова апостолът се опитва да обясни на Коринтяните нещо, което ние и до ден днешен не сме разбрали – Бог ни е дал Светия Дух и Той действа в нас и дава плод по различен начин, но въпреки това ние всички си оставаме християни и сме призовани да следваме Исус Христос.

4. Различно действие – един Дух. Как Светият Дух утвърждава основополагащия факт, че Исус Христос е Господ? Отговорът не може да бъде еднозначен – това става по много и различни начини. Светият Дух прави Църквата способна да представи присъствието на Спасителя в този свят. Това става, както казахме, по различни начини, но чрез всеки един член. Църквата се състои от много хора, всеки един човек на тази земя е уникален. Няма двама еднакви човека – даже и да са близнаци, те се различават. Бог ни прави различни и ни дава различни дарби – всеки един човек е уникален. Павел показва това многообразие тук. Думата, която в този текст е преведена като “различни”, може да означава в гръцкия език или многообразие или разпределяне. Вероятно Павел иска да подчертае двустранното значение на тази дума. От една страна, че ние хората сме различни и неповторими, и от друга страна, че само Бог може да разпределя, Той има властта и правото да го прави, и че Светият Дух дава на този или онзи човек определената дарба според това, което Му е угодно и според това, което би било най-добре за дадения човек, а не според това, което би му се искало на човека. Ние можем да копнеем за определени дарби, но ще ни се даде това, което е най-добро за нас и за общата полза на Църквата и Божието дело.

4.1. Различни дарби – първо, казва апостолът, има различни дарби. **“Дарбите са различни, но Духът е същият.”** Божията благодат става конкретна чрез дарбите, които получаваме. Павел съветва Тимотей (2. Тимотей 1, 6): **“да разпалваш дарбата от Бога, която имаш чрез полагането на моите ръце.”** Бог е дал на Тимотей дарба, тя не е същата като на другите хора, но е подарък и Тимотей трябва да се грижи да я разпалва. Апостол Петър също казва (1. Петрово 4, 10): **“Според дарбата, която всеки е приел, служете с нея един на друг като добри настойници на многообразната Божия благодат.”** Ние сме получили дарбите според Божията воля и тук отново се подчертава и от апостол Петър, че Божията благодат е разнообразна. Съвременната гръцката дума, която е употребена тук е “харизмата” – в съвременния гръцки език е запазила значението на подарък, макар и в малко по-различен смисъл – подарък за рожден ден. Важно е обаче ударението – става въпрос за подарък с любов и не е нещо, което е лична собственост на дадения човек – а е подарък. Павел иска неговите читатели да разберат, че това, което Светият Дух им дава, дава го по Божията милост и благодат, то не е тяхна собственост, а е Божия. Бог не ни дава дарбите, защото по някакъв начин сме спечелили Неговото благоволение или милост, а заради любовта Си. Бог ни дава чрез Светия Дух различни дарби; те са плод на Божията любов към нас и има един и същ източник; те не са ни дадени заради нашите заслуги, а заради Божията благодат.

4.2. Различни служби – второто, което Павел подчертава по отношение на Духа, е че има различни служби (диаконай): **“Службите са различни, но Господ е същият.”** Като християни ние сме призвани да служим – да си служим един на друг, между нас, християните, да служим на нашите ближни, а понякога да служим и на хората, които не харесваме и които се окачествяват като наши врагове. Тук апостолът иска да подчертае нагласата на ума към дарбите, които сме получили. За църквата в Коринт е било характерно, това че хората там са се делили, и всяка група да се грижи сама за себе си, а понякога и всеки християнин сам за себе си. Такава тенденция виждаме и днес. Ние, хората, сме егоисти, често мислим за себе си и собственото си благополучие. Обаче, тук ясно личи какво Павел има предвид и какво трябва да правим ние, християните – ние трябва да служим: **“И така, ако има някое насърчение в Христос или някоя утеха в любовта и общение в Духа, или някое милосърдие и състрадание, направете радостта ми пълна, като имате една мисъл, като стоите в една и съща любов и бъдете единомислени и единомислени. Не правете нищо от партизанство или от тщеславие, но нека всеки със смиrenomъдрие смята другия по-горен от себе си. Не гледайте всеки само за своето, а всеки и за чуждото. Имайте у себе си същото съзнание, което беше и у Христос Исус, Който, като беше в Божия образ, пак не сметна, че трябва твърдо да държи равенството с Бога, но се отказа от всичко, като взе на Себе Си образ на слуга и стана подобен на човеците; и като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже смърт на кръст.”** (Филипяни 2, 1 - 8). Служете си един на друг, грижете се един за друг. Така направи Спасителят, това сме призвани да правим и ние. Бог има толкова много начини, за да ни насърчи да служим на другите. Важно е, обаче, ние да имаме основата, същото съзнание, което е имал Исус Христос в Себе Си. Исус Се смири и пожертва Себе Си, за да ни даде Спасението. Това трябва да ни дава желанието и силата да служим. Ние не трябва да очакваме да ни осени свръхестествено откровение как да Му служим, а

да живеем с отворени очи за нуждите и да служим съобразно с дарбите, които Светият Дух ни е дал.

4.3. Различни действия - третото нещо е *действия* – думата, употребена тук, е “енергена”. Павел иска да подчертае, че Божията енергия е във всички нас и тя е тази, която върши: **“Различни са и действията, но Бог е същият, Който върши всичко във всички човеци.”** Всеки християнин притежава изключителна сила и енергия, те обаче не са негови, а са дар от Светия Дух. Действието на Светия Божий Дух не е просто теория и ние не бива да го свеждаме до някакви теоретични обсъждания. Светият Божий Дух носи резултати, променя хора, променя живота им радикално, преобразява отдавана разрушени взаимоотношения, помага за плодотворното свидетелство, разгръща таланти. Духът действа в нас и ние започваме да мислим по различен начин, да действаме по различен начин. Един от известните Божии служители от миналото пише по този повод: *“Всяка частица от моето съществуване се пробуди, не получих нов мозък, но започнах да мисля по-различно, не получих нова способност да говоря, но думите ми станаха по-въздействащи. Не получих нов речник, но имах нова Библия. Веднага станах ново създание, със същите естествени качества, но по-жизнени, по-действени, по-силни. Чувствах такава жизненост и плодотворност, каквато преди не бях сънувал. Това се случва с хората, върху които идва Духът.”* Духът ни променя и Той е, а не ние, Този, Който върши всичко във всички човеци. Това не е наша заслуга, а на Светия Божий Дух, Който променя не само нас, но дарбите ни, действията ни и ни кара да служим.

5. Всичко е за обща полза. На края на този пасаж, който описва действието на Духа, апостол Павел казва: **“А на всеки се дава проявяването на Духа за обща полза.”** И след като описва различни дарби на Духа: **“Защото на един се дава чрез Духа да говори с мъдрост, а на друг - да говори със знание чрез същия Дух, на друг - вяра чрез същия Дух, а пък на друг - изцелителни дарби чрез единия Дух; на друг - да върши велики дела, а на друг - да пророкува; на друг - да разпознава духовете; на друг - да говори разни езици; а пък на друг - да тълкува езици.”** – казва: **“А всичко това се върши от един и същи Дух, Който разделя на всеки поотделно, както иска.”** Божият Дух работи за обща полза. Той не се интересува от интересите на този или онзи човек. Той се интересува от общата полза. Бог не е замислил дарбите и не ни ги е дал, за да се грижим само за себе си. Много християни не съумяват да използват своите дарби, защото не желаят да ги прилагат за ползата на другите или пък смятат, че дарбите, които Духът е дал на тях, не са важни или са твърде малки, за да ги показват. Божието слово обаче е категорично – няма маловажни дарби – има различни дарби. От времето, в което още учех в Техническия университет, си спомням за това, че в една зъбна предавка има големи и малки зъбни колела. Те, разбира се, понасят различна тежест и натоварвания, обаче това, което е ясно, е, че ако само едно от тези колела липсва, машината няма да работи или няма да работи добре. Всяка дарба е важна, независимо как изглежда в очите на хората – малка или голяма, и те се дават за обща полза. Важно е да си дадем сметка за богатото и разнообразно действие на Светия Дух в живота на хората, в Христовото тяло. Но пак нека не забравяме, че действието на Духа е за обща полза, то не идва заради нашите заслуги. Бог праща Духа Си и Той действа, затова намерете сили в себе си да се преборите и да се отърсите от егоизма си, за да служите на другите. Християнската общност е общност на Светия Дух, на Живия Бог, Който е избрал нас, за да действа в нас и чрез нас в този свят, за да се прослави Името Му.

6. Заключение. Какво можем да кажем в заключение - Бог е с нас. Исус ни е спасил и е пратил при нас Светия Си Дух, за да ни води към Бога. Вярващите имат Духа на Христос. На хората, които вървят в Духа, е обещано, че ще показват в делата си святост и стремеж към Бога всеки ден, всеки миг. Бог ни е дал Светия Дух и този Дух действа в нас и дава плод по различен начин, но въпреки това ние всички си оставаме християни и сме призовани да следваме Исус Христос. Нека не забравяме, че има различни дарби, има различни служби, различни действия. Бог променя нашия вътрешен свят за Своя слава и ни прави хора, които приличат на Него, връща ни към първоначалния образ на човека. Няма маловажни дарби, има различни дарби. Оставете Бог да действа във вас, и чрез това, което ви дава Светия дух, вие служете и действайте, като се стремите да покажете Божията благодат на този паднал свят. Амин